

partii naleraq

UKA2015/64
17-11-2015

Apeqqueteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut: Qanoq ililluta ineqarnermut aningaasat immikkoortinneqarsimasut atorluarneqarsinnaaneri qulakkeersinnaavavut?

(Inatsisartuni ilaasorta, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Inatsisartunut ilaasorta Anthon Frederiksen Partii Naleraq Qanoq ililluta aningaasat ineqarnermut atorluarneqarnerusinnaaneri pillugit inatsisartunut oqallissaarummik saqqummiussaqaqpoq tamannalu Partii Naleqqamiit oqaaseqarfignissavarput.

Ineqarniarnikkut atukkatta tamatta pitsaasuunissaat minnerunngitsumillu tamatta angerlarsimaffeqarluta ineqarnissarput pisinnaatitaaffigaarput, nunarpummi issittumiippoq silaannarmi inuuginnarluni inuuffigineqarsinnaanngitsoq.

Taamaattumik tamatta angerlarsimaffeqarluta inooqataanissarput pisinnaatitaaffigaarput naammassineqartariaqartorlu, ilagummi inissaqanngitsut angerlarsimaffeqanngitsullu silaannarmiiginnarsinnaanngimmata issittumiippugummi inuuffigineqarsinnaasup killerpiaani.

Nunatsinni ineqarnikkut pissutsit atugassarititaasullu sumiiffimmiit sumiiffimmut assorujussuaq assigiinngitsumik periarfissaqartitsillutillu atugassaqaqartitsippot, tamannalu ilaatigut nunatta sinnerani illoqarfiit mikinerusut, nunaqarfiillu eqqarsaatigalugit ilaatigut illut najugarineqartut pitsaanerpaajunngitsumik inissisimasut oqaatigisariaqarput.

Isorliunerusuni nunaqarfinilu illut nutaanngilisimasut aserfallassimaqisullu ilaatigut atortinneqarput allamik periarfissaqannginnamik, tamannalu peqqinnissaq atugarissaarnerunissarlu eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaanngilaq, pingaartumik meeqqat utoqqaallu eqqarsaatigalugit.

Illoqarfinni anginerusuni najugaqaraanni illutaarniarnikkut periarfissat aningaasanillu taarsigassarsiniartarfinnut attartorniaraanni pitsaanerusumik periarfissaqartitaappot, allani nunap sinneranut najugalinnut, soorunami nunarput ataatsimut isigalugu inissaqarniarnikkut periarfissat assigiinngissitaarneri nalilersortariaqalerpagut, sapinngisamimmi illoqartitaanikkut nunap sinnerani sumiluunniit najugaqaraluaanniluunniit pitsaasuusariaqarmata.

Nunap sinneraniilluni isorliunerusuni nunaqarfinilu innuttaasuulluni allanut illoqarfinnut anginerusunut najugalinnut illutaarniarnikkut periarfissat killeqarnerujussuupput ilaatigullu periarfissaqanngitsutut taagaanni pitsaanerusutut oqartoqarsinnaalluni. Tassami assersuutigalugu sooq Qaqortumi atuuttut Narsami atuussinnaassanngillat? Soormi Ilulissani atuuttut Qasiagiannuani atuussinnaassanngillat?

Nunarput sumiiffikkaarlugu inoqarpoq illoqarfikkaartunik inoqartuartsaanik aningaasalersuinerillu kisiisa sumiiffiit aallaavigalugit ingerlaannassagutta nuna ineriartulissaaq kipungasumik naapertuutinningsumillu. Taamaattumik ullumikkornit pitsaanagerusumik sanaartornikkut aningaasalersuinikkullu aaqqissuussisariaqarpugut nunami innuttaasut atugaat assigiinnerulernissaat najugaqarnikkullu pissutsit pitsaanagerulissappata.

Nunaqarfinni sanaartornikkut inissaqarniarneq eqqarsaatigalugu ajoraluartumik unittooqqasutut taasinnaavarput nutaaliorneq unissimavoq tamatumalu kinguneraa illut pitsaannngilluinnartut amerlasuut atugarineqalersimallutik inuusuttullu meeqqiortut ilaatigut namminneq initaarnissaminut periarfissaarussimapput ineqarnermummi aningaasalersuisartut nunaqarfinni periarfissaqartitsinnngivimmata.

Nunaqarfinni nammineerluni illuliortarneq qanga ingerlalluarsimavoq aningaasalersuinikkullu pitsaasumik atugassaqartitsinikkut illorpassuit ajorluinnartut taarsersorneqarsimapput innuttaasunut peqqinnerulernermik kinguneqartumik.

Ullumikkullu ajoraluartumik periarfissat atorunnaarsimapput aningaasalersuinerit allannngormata taarsigassarsiniarnerlu ajornarsiartuinnavimmat. Siornatigummi tigutsisissanik kommunit attartortitsisarnerat ineriartornermi pitsaasumik sunniuteqarsimavoq ullumikkullu tamakku atorunnaarsimapput taamaattumik inissaqarnikkut isorliunerusuni nunaqarfinnilu siuarsaasoqassappat nutaamik isummersornissagut pinngitsoorneqarsinnaajunnaarput innuttaasummi peqqinnartumik najugaqarnissaat naalakkersuinikkut pisussaaffigisariaqalerparput.

Taakkuinnaanngillat utoqqartagut namminneq illullit pitsanngorsaanissamut periarfissaasa killeqarpallaarnerat allannngortinniartariaqarparput tassami boligstøtte-mik illoqarunik pitsanngorsaaniarunik akiitsoqassanngillat aammalu sillimasiinermut kinguaattoorsimassanatik tamakkuninga eqqorneqarsimasut ajoraluartumik periarfissaaruttarput naak inigisatik aserfallassimallutillu qiianaraluaqisut taamaattumik ineqarnermut utoqqarnut atugaritinneqartut nalilersortariaqarput ilanngullugit.

Sinerissami najugalinnut illoqarfiit anginerit sisamat avataani najugaqartut eqqarsaatigalugit illuliorniartunut illutaarniartunullu nutaamik aningaasalersuinerimik ammaassisinnaasumik periarfissarsiuissinissaq ataatsimoorullugu eqqartortariaqalerparput, tassami Namminersorlutik oqartussat kommunillu sanaartornermi taarsigassarsisitsisinnaappata ajornanngitsunikilloqarfinni anginerni, taava sooq ajornartariaqarpa assersuutigalugu Narsami Tasillami Upernavimmilu taarsigassartitsinissamut.

Ukiuni makkunani inuit inissiani najugaqartut attartornermut akilertagaasa qaffakkiartuinnarnerat nalilersortariaqalerparput ilumut pivisumik taamak ingerlasoqaannassanersoq, tassami inuit aningaasarsiakinnerusut attartornerminnut akiligassanik artorsikkiartuinnarneqarput ilaallu artorsinneqarnertik pillugu inigisaminnik anisitaaginnartalerlutik tamannalu meerartalinnut pitsaannngilluinnarpoq tamattalu ineqartussaataitaanitsinnik pisinnaatitaaffiagaaffiulluni.

Taamaattumik ineqarnermut kiassarnermullu akiliutit ataatsimoortumik nalilersorneqartariaqartut Naalakkersuisunut oqaatigerusupparput. Ineqarnermut tapiissutit ilumut naammannersut

imaluunniit inissianik ingerlatsinikkut aningaasartuuteqarpallaarnersugut nalilersortariaqalerparput ilumoorsinnaanngilarmi aningaasarsiakitsut akilertagaat eqqarsaatigigaanni kukkuallaarunangilaq oqassagaanni aningaasarsiat amerlanerpaartaat attartornermut kiassarnermullu akiliutigineqartarmata.

Taamaattumik ineqarnermut akit apparsarneqarnissaat aammalu qanoq iliornikkut akikinnerusumik inissialiorsinnaanersugut sanaartornermik suliallit peqatigalugit eqqarsaqatigiittariaqarpugut, aammalu sanaartornermi akit appasinersut nunani allani ugartariaqalerpagut kinami oqarpa suut tamaasa sanaartornermi atugassat Qallunaat nunaanniit aassagigut, nunammi allat akikinnerusunik pisiffigineqarsinnaanerit qularnanngimmat taamaattumik akikillisaasoqassappat periarfissat nunallu allat niuerfigineqarsinnaanerit ammaffiginerulertariaqarpugut.

Qisunnik illuliortarnerput ilumut annertunerpaamik ingerlatiinnassaneripput eqqarsaatigisariaqalerparput, ukiopassunngitsummi aserfallatsaalinnerit massakkullu ilaatigut nutaanik taaneqarsinnaagaluartut oquttarneri annertusiartuinnarmata.

Tamatumumalu kinguneraa illorpassuit aserfallassimasut amerliartuinnarnerat nutaanngiliartorneritillu malillugu ineqarnermut akiliutit qaffakkiartuinnarlutik, tamannalu killormut ingerlaneruvoq allanngortitariaqartoq.

Qaarsumik nunaqarpugut orpippassuaqanngitsumik taamaattumik ujaqqanik atuinerulluta illuliortarnerit siaursartariaqarpugut. Ilaatigut siku-blok atorlugu misilittakkat pitsaasut pigineqareermata taava sooruna taakkuninnga atuinngitsugut aserfallatsaaliinerit illullu oquttarneri pinngitsoortinniarutsigit siku-blokkitut ittut siuarsartariaqalerput qularnanngilarmi aamma nunap pisuussutaanik atuinerulernikkut aningaasarsiornikkut napatinnerulersinnaagatta suliffissallu amerlasuut nunatsinnut nuullugit pilersinneqarsinnaammata.

Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuut pillugu allannguutissamik siunnersuuteqarpugut imaapporlu.

Inatsisartut Naalackersuisunut kaammattuutigissavaat Naalackersuisut suliniuteqaqqullugit nunatta karsianiit ineqarnermut tunngasuni aningaasalersuinerit annertusaqqullugit, aammalu nunaqarfinni illoqarfinnilu mikinerusuni illunik sanaartornermut taarsigassarsinnaanerit pitsanngorsaqqullugit, innuttaasut peqqinnartunik ullutsinnullu naleqquttunik ineqarnissaat qulakkeerneqarnissaat amerlisarneqarnissaallu eqqarsaatigalugit.

Hans Enoksen